

*Πελαγία Σκύρος κατ' Εἴβοιαν
δ' ὀρῶμεν κείμενην αὐτήν.
Διονύσιος Καλλιφώντος,
Αναγραφή της Ελλάδος, στ. 148-150.*

Ἡ Σκύρος, το μεγαλύτερο νησί των Σποράδων, βρίσκεται βορειοδυτικά της Χίου και απέχει 20 ναυτικά μίλια από τις ακτές της Εύβοιας. Η επίκαιρη θέση αυτή, της παρέχει το προνόμιο ελέγχου των θαλάσσιων οδών κατά την αρχαιότητα. Εμφανίζεται στο προσκήνιο κατά τη νεολιθική περίοδο, όπως μας πληροφορούν αρχαίοι συγγραφείς και περιηγητές, αλλά και επιβεβαιώνουν ευρήματα από διάφορες θέσεις σε ολόκληρο το νησί. Η παρουσία της αδιάλειπτη και διαχρονική, μέχρι την ύστερη ρωμαϊκή περίοδο, αλλά και τη χριστιανική.

Περίοδοι ακμής του νησιού υπήρξαν η πρώιμη εποχή του Χαλκού (2800-1900 π.Χ.) και η μυκηναϊκή περίοδος (1600-1100 π.Χ.) που αποδίδει τον κορυφώνα της δόξας της. Όμως εξαιρετική είναι η παρουσία της και στα γεωμετρικά και αρχαϊκά χρόνια. Μακεδόνες, Αθηναίοι και Ρωμαίοι διεκδικούν το νησί ως κατακτητές.

Στο Αρχαιολογικό Μουσείο, που ιδρύθηκε το 1963 και τα εγκαίνια του οποίου πραγματοποιήθηκαν μετά από μία δεκαετία, παρουσιάζεται η μακρά και αδιάλειπτη πορεία της Σκύρου.

ΑΙΘΟΥΣΑ Α

Προθήκη 1: Κεραμική της πρωτοελλαδικής εποχής (2800-1900 π.Χ.) προερχόμενη από την πόλη της Σκύρου, το σημαντικό προϊστορικό οχυρωμένο οικισμό του Παλαμαρίου και άλλες θέσεις, ανάγλυφο κυκλαδικό πώμα (Παπαλαγούδι), κυκλαδικές χρωματοθήκες, εργαλεία οψιανού. Τελευταία προστέθηκαν οι προθήκες ΙΑ, ΙΒ, ΙΓ και ΙΔ, όπως και δύο επιδαπέδιες με ευρήματα από το Παλαμάρι (βορειοανατολικό τμήμα του νησιού).

Προθήκη 2: Ευρήματα της μυκηναϊκής περιόδου (1600-1100 π.Χ.) από διάφορες θέσεις. Αγγεία πήλινα (ψευδόστομοι αμφωρείς, αλάβαστρα κ.ά.). Ξεχωρίζουν τα δύο αγγεία με παράσταση πλοίου και ψαριών αντίστοιχα.

Προθήκες 4-5: Αντικείμενα της πρωτογεωμετρικής-γεωμετρικής εποχής (900-800 π.Χ.) από τα Μαγαζιά. Αγγεία, χάλκινα βραχιόλια, αγγεία χονδροειδή, πρωτογεωμετρικό πινάκιο.

ΑΙΘΟΥΣΑ Β

Προθήκη 3: Αντικείμενα της πρωτογεωμετρικής περιόδου (11ος-9ος αι. π.Χ.), που είναι δείγματα πλούτου και ακμής. Ποικίλα αγγεία και κοσμήματα: χρυσά φύλλα, σφηκωτήρες για τα μαλλιά, περιδέραια.

Προθήκη 6: Πρωτογεωμετρική και γεωμετρική κεραμική από τα Μαγαζιά και τη Θέμι. Ξεχωρίζουν δακτυλιόσχημο τελετουργικό σκεύος με πουλιά και πυξίδα κυκλαδικού τύπου.

Προθήκη 7: Ιδιαίτερης μνείας άξια, κυπριακής καταγωγής φλασκή, αττική γεωμετρική πυξίδα με ιππάρια στο πώμα της και τελετουργικό αγγείο-ρυτό, σχήματος ίππου.

Προθήκη 8: Πρωτογεωμετρική κεραμική κατά βάση (από την Αγία Άννα και τα Μαγαζιά), χρυσός σφηκωτήρας, ενώτια, χάλκινα βραχιόλια, κούκλες-ευρώσπαστα κ.ά.

Προθήκη 9: Αντικείμενα της γεωμετρικής και αρχαϊκής εποχής. Αγγεία, ταινία από ήλεκτρο (μείγμα χρυσού και αργύρου), πόρπες, περιδέραια και αγγεία εισαγωγής, από φαγεντιανή.

Προθήκη 10: Ευρήματα της κλασικής, ελληνιστικής και ρωμαϊκής εποχής (5ος-1ος αι. π.Χ.). Κεραμική, αγαλμάτια, άγαλμα ανδρός (ίσως Ηρακλή ή Παπποσιληνού), κεφαλή παιδιού (άρκτου ίσως), κεφαλή γυναίκας (Αθηνά), πλαστικό ζωόμορφο αγγείο κ.ά.

Προθήκη 11: Πιο πρόσφατα ευρήματα, όπως μεταλλικές πόρπες μεγάλου σχήματος από το Παπαλαγούδι, αγγεία, δύο χρυσές ταινίες, κοσμήματα.

Προθήκη 12: Αντικείμενα από κτιστό κιβωτιόσχημο τάφο του 2ου-1ου αι. π.Χ., που βρέθηκε το 2003 στο προαύλιο του Δημοτικού Σχολείου στη Χώρα Σκύρου. Τα αντικείμενα του πλούσιου κτερισμένου τάφου από ποικίλη ύλη: χρυσό στεφάνι, χρυσά φύλλα και ενώτια, δύο περιπάτα, γυάλινα και πήλινα αγγεία (ξεχωρίζει χειροποίητο που αναπαριστά ανδρική κεφαλή), οστέινα αδράχτια κ.ά., δηλώνουν ότι οι δύο ταφείσες γυναίκες ανήκαν στην ανώτερη κοινωνική τάξη.

Προθήκη 13: Πρόσφατα ευρήματα από το πρωτογεωμετρικό νεκροταφείο στα Μαγαζιά. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το σύνολο κτερισμάτων του παιδικού τάφου 3: πήλινα αγγεία, πήλινο ομοίωμα πλοίου, δύο πήλινα ομοιώματα ιππαρίων με τροχούς, καθώς επίσης πενήντα θαλάσσια όστρεα διαφόρων μεγεθών, τρυπημένα στο πάνω μέρος και προφανώς περασμένα άλλοτε σε κλωστή ή λουρί, που χρησίμευε ως φυλακτό-προβασκάνιο. Τα παιδιά το φορούσαν λοξά, περνώντας το κάτω από τη μία μασχάλη.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν γλυπτά και ανάγλυφα στο βορειοδυτικό τμήμα της αίθουσας Β. Επισημαίνουμε την αριθ. 475 κόρη της αρχαϊκής περιόδου και άγαλμα, αριθ. 473, προφανώς Απόλλωνος.

Στο αίθριο εκτίθενται γλυπτά, ανάγλυφα, αρχιτεκτονικά μέλη, σαρκοφάγοι κ.ά., που εκπροσωπούν διάφορες χρονικές περιόδους.

Τέλος, σε μικρή αίθουσα στα ανατολικά της αίθουσας Β, αναπαρίσταται ο κόσμος του ακυριανού σπιτιού, της μοναδικής λαογραφικής συλλογής Λ. Κωστήρη – αείμνηστης πλέον –, την οποία δώρισε στο Μουσείο, εις μνήμη του αδελφού της Ι. Παπαδημητρίου, καταξιωμένου αρχαιολόγου.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΚΥΡΟΥ
SKYROS
ARCHAEOLOGICAL
MUSEUM

ΣΚΥΡΟΣ / SKYROS

i T: 22220 91327

ΚΕΙΜΕΝΑ: ΑΜΑΛΙΑ ΑΝΕΣΤΗ ΚΑΡΑΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΤΑΠ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΕΥΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗ

TEXT: AMALIA ANESTI KARAPSCHALIDOU
TRANSLATION: DEBORAH BROWN KAZAZIS
GENERAL SUPERVISION: ARF, PUBLICATIONS
DEPARTMENT
LAYOUT: EYV ELEUTHERIADI

ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
MONUMENTS AND MUSEUMS OF GREECE

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
HELLENIC REPUBLIC
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
Ministry of Culture and Sports

Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων
Archaeological Resources Fund

www.tap.gr

*Pelagian Skyros – we see it lying
in the area of Euboea.
Dionysios Kalliphontos,
Αναγραφή της Ελλάδος, lines 148-150.*

Skyros, the largest island in the Sporades, lies northwest of Chios at a distance of 20 nautical miles from the shores of Euboea. This favorable location gave Skyros the advantage of controlling sea routes in antiquity. The island first came to the fore in the Neolithic period, as ancient authors and travelers inform us, and is also confirmed by finds from various sites throughout the island. Its presence remained continuous and enduring until the Late Roman and Christian periods.

The island flourished in the Early Bronze Age (2800-1900 BC) and Mycenaean Age (1600-1100 BC), which expressed the high point of its glory. However, it also enjoyed a major presence in the Geometric and Archaic times. Macedonians, Athenians, and Romans, all claimed the island as conquerors.

The Archaeological Museum, which was established in 1963 and inaugurated a decade later, presents Skyros' long and uninterrupted history.

GALLERY A

Case 1: Early Helladic pottery (2800-1900 BC) from the city of Skyros, the important Prehistoric fortified settlement of Palamari, and other sites; a Cycladic relief lid (Papalagoudi), Cycladic paint boxes, obsidian tools. Cases IA, IB, IF and ID, plus two floor cases, containing finds from Palamari (in the northeast part of the island) were recently added.

Case 2: Mycenaean finds (1600-1100 BC) from various sites. Pottery (stirrup jars, alabaster, and others). The two vases featuring scenes of a ship and of fish respectively stand out.

Cases 4-5: Proto-Geometric and Geometric objects (900-800 BC) from Magazia. Vases, bronze bracelets, coarse ware pottery, a Proto-Geometric tablet.

GALLERY B

Case 3: Proto-Geometric objects (11th-9th c. BC), examples of Skyros' wealth and prosperity. Various vases and jewelry: ornaments of gold leaf, hair ornaments, necklaces.

Case 6: Proto-Geometric and Geometric pottery from Magazia and Themis. A ring-form ritual vessel with birds and a Cycladic-style pyxis may be singled out.

Case 7: Particularly noteworthy exhibits include a Cypriot flask, an Attic Geometric pyxis with ponies on its lid and a ritual rhyton vase in the form of a horse.

Case 8: Primarily Proto-Geometric pottery (from Agia Anna and Magazia), a gold hair ornament, earrings, bronze bracelets, doll-puppets, and other finds.

Case 9: Exhibits from the Geometric and Archaic ages. Vases, electrum (a gold and silver amalgam), brooches, necklaces, and imported faience vases.

Case 10: Finds from the Classical, Hellenistic and Roman periods (5th-1st c. BC). Pottery, statuettes, the statue of a man (perhaps Heracles or the old Silenus), the head of a child (perhaps a "bear"), the head of a woman (Athena), zoomorphic plastic vase, and others.

Case 11: More recent finds such as large metal brooches from Papalagoudi, vases, two gold bands, jewelry.

Case 12: Objects from a built cist tomb (2nd-1st c. BC) found in 2003 in the yard of the public primary school in Chora, Skyros. The objects in the tomb, which was richly furnished with funerary gifts, were of various materials: a gold wreath, gold foil ornaments and earrings, two pendants, glass and clay vases (a handmade vase depicting a male head may be singled out), bone spindles and others indicate that the two women buried in the tomb belonged to the upper class.

Case 13: Recent finds from the Proto-Geometric cemetery at Magazia. The group of funerary gifts from child burial 3 presents particular interest: clay vases, a clay model of a boat, two clay models of ponies with wheels, as well as 50 sea shells of varying sizes, pierced above and apparently once strung on a thread or strap that served as an amulet-protection against the evil eye. Children wore it sideways, passing it under one arm.

The sculptures and reliefs in the northwest area of Gallery B are of interest, and we note particularly an Archaic kore (inv. no. 475) and a statue, apparently of Apollo (inv. no. 473).

Courtyard exhibits include sculptures, reliefs, architectural members, sarcophagi etc., representing various periods.

Finally, in a small room east of Gallery B, the world of the Skyrian household is recreated in the unique folklore collection of the late L. Kostiri, which she donated to the Museum in memory of her brother I. Papadimitriou, an acclaimed archaeologist.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΚΥΡΟΥ SKYROS ARCHAEOLOGICAL MUSEUM

ΣΚΥΡΟΣ / SKYROS

